

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2008-2015

MIKROREGIÓN PRI SLANEJ

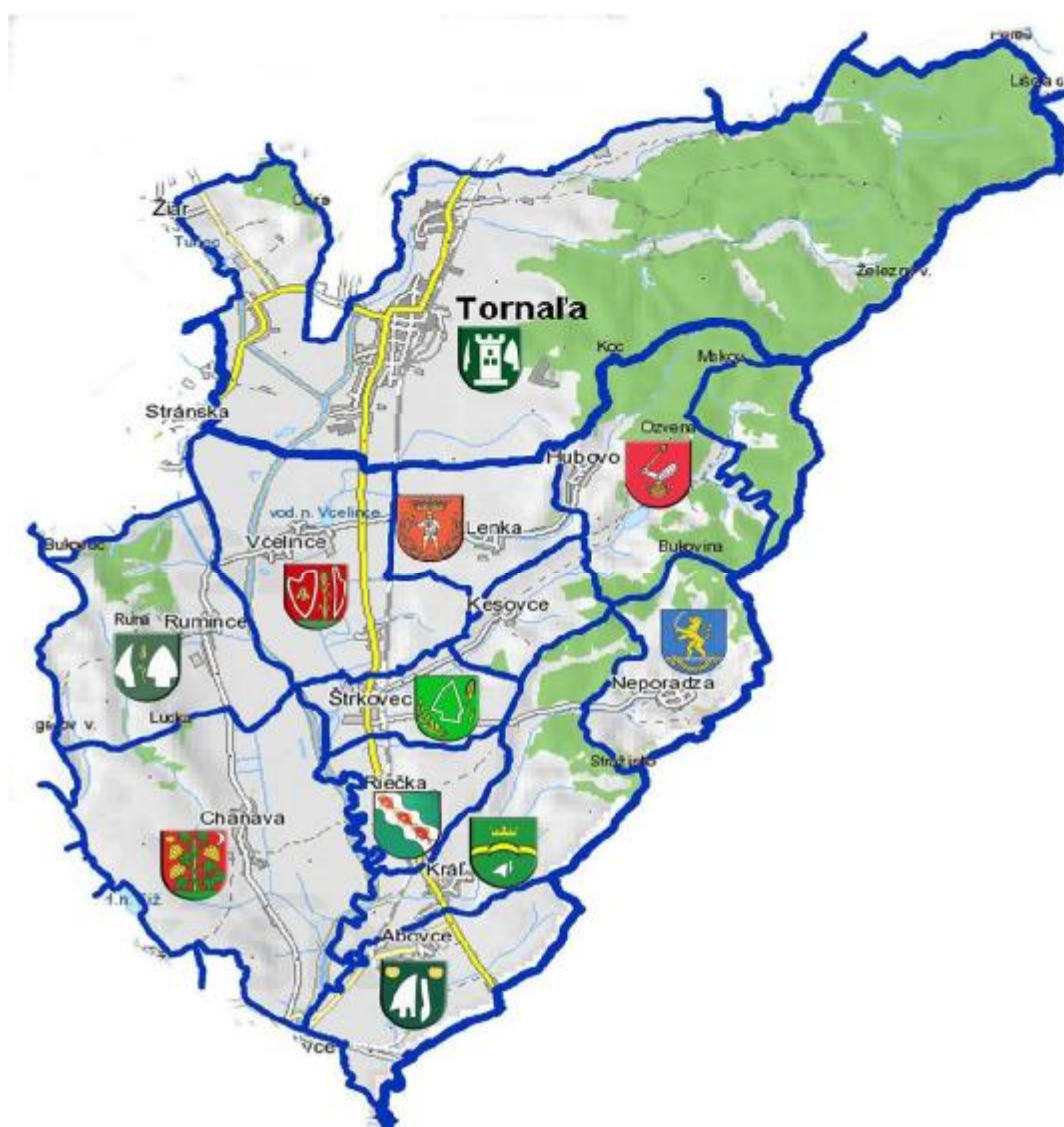
Banská Bystrica, 2008

Zadávatel': Mikroregión pri Slanej
Zhotovitel': Združenie pre rozvoj vidieka Banská Bystrica
© Autorský kolektív
PhDr. Igor Pašmík, vedúci tímu
Rok spracovania 2008

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2008 - 2015

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Banská Bystrica, 2008

OBSAH

I. PROGRAM ROZVOJA MIKROREGIÓNU

1. PRIORITY A OPATRENIA

II. IMPLEMENTÁCIA PROGRAMU

2. ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU

2.1. Sociálno-ekonomické partnerstvo

2.2. Inštitucionálne zabezpečenie implementácie programu

2.3. Organizačné zabezpečenie implementácie programu

3. ZÁKLADNÝ IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU

3.1. Indikatívny finančný rámec programu

3.2. Realizačný rámec opatrení

4. MONITORING

5. ČASOVÝ HARMONOGRAM

ZÁVER

I. PROGRAM ROZVOJA MIKROREGIÓNUU

1. PRIORITY A OPATRENIA

Strategický cieľ

**ZVÝŠIŤ KVALITU ŽIVOTA V MIKROREGIÓNE TAK, ABY ZODPOVEDALA POTREBÁM,
POŽIADAVKÁM A PREDSTAVÁM OBČANOV A EXISTUJÚCIM MOŽNOSTIAM.**

Rozvojová oblasť: Infraštruktúra a životné prostredie

Všeobecný cieľ I.

Zlepšenie kvality a modernizácia infraštruktúry v mikroregióne

Priorita 1

**ROZVOJ OBČIANSKEJ, TECHNICKEJ A ENVIRONMENTÁLNEJ
INFRAŠTRUKTÚRY**

Zdôvodnenie: Prostredie v ktorom žijú obyvatelia územia ja jedným z rozhodujúcich faktorov ich spokojnosti a záujmu o bývanie v obciach mikroregiónu. Na jednej strane je dôležitý vzťah občanov k prostrediu v ktorom žijú a budovanie pozitívneho vzhladu obcí a zároveň na druhej strane je to

vybavenosť sídla sieťami základnej infraštruktúry, ktorá je síce často málo viditeľná ale, ktorá ovplyvňuje prostredie a kvalitu života v území. Základná infraštruktúra je dlhodobovo vnímaná ako jedno z rizík ďalšieho rozvoja územia. Bez zabezpečenia kvalitnej základnej infraštruktúry stojí ďalší rozvoj obcí iba na veľmi nestabilných základoch. Základná infraštruktúra vytvára východisko a potenciál pre ďalší rozvoj mikroregiónu. Zbytočne sa bude investovať do budovania služieb, prípadne nadstavbovej infraštruktúry, povedzme v oblasti služieb, alebo cestovného ruchu, pokiaľ nebude dostatočne zabezpečená základná infraštruktúra. Pokiaľ základná infraštruktúra je východiskom a potenciálom rozvoja, nadstavbová infraštruktúra je materiálnou súčasťou rozvojových procesov v území. Rozvíjanie kultúrnych, historických, prírodných hodnôt, budovanie zázemia pre kvalitné sociálne a zdravotné služby, ale aj pre spoločenské a voľno časové aktivity je súčasťou komplexnej starostlivosti o územie. Neposlednou oblasťou je údržba vzhľadu a čistoty obcí, ktorá je priamo spojená jednak s vytváraním vhodných podmienok a jednak s vhodným motivovaním občanov

Špecifický cieľ I/1 Skvalitnenie a zlepšenie stavu technickej infraštruktúry obcí ako nevyhnutnej podmienky pre ich ďalší rozvoj

Opatrenie 1.1. Budovanie a modernizácia technickej infraštruktúry.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- dopravná infraštruktúra, miestne komunikácie
- budovanie a modernizácia inžinierskych sietí
- lávky mosty, chodníky...

Špecifický cieľ I/2 Zlepšenie stavu vidieckej krajiny a životného prostredia v mikroregióne

Opatrenie 1.2. Budovanie a modernizácia infraštruktúry vodného a odpadového hospodárstva

Indikatívne aktivity opatrenia:

- kanalizácie
- ČOV
- vodovody

Opatrenie 1.3. Odstraňovanie ekologických záťaží a nakladanie z odpadmi.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- sanácia skládok
- separovaný zber
- kompostovanie
- minimalizovanie tvorby odpadov

Opatrenie 1.4. Rozvoj a modernizácia energetického hospodárenia.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- znižovanie energetickej náročnosti budov
- využívanie alternatívnych zdrojov energie
- rozvoj systémov centrálného zásobovania teplom

Opatrenie 1.5. Obnova vidieckej krajiny

Indikatívne aktivity opatrenia

- revitalizácia spustnutých lokalít
- revitalizácia vodných tokov
- revitalizácia rybníkov a ich okolia
- výsadba melioračných a spevňujúcich drevín popri cestách a vodných tokoch (líniové výsadby)

Špecifický cieľ I/3 Skvalitnenie miestnej infraštruktúry a vzhľadu obcí

Opatrenie 1.6. Budovanie a modernizácia lokálnej infraštruktúry

Indikatívne aktivity opatrenia

- sociálna a zdravotná infraštruktúra
- budovanie sociálnych bytov
- budovanie bezbarierových prístupov do budov verejných a občianskej obslužnosti
- občianska infraštruktúra
- infraštruktúra kultúry, športu a voľnočasových aktivít

Opatrenie 1.7. Obnova a rekonštrukcia vzhľadu obcí

Indikatívne aktivity opatrenia

- rekonštrukcie verejných priestranstiev
- obnova, rekonštrukcia a modernizácia budov v majetku obcí
- regulovanie vzhľadu a architektúry zástavby obcí
- budovanie drobných stavieb (zastávky, lavičky ...)
- zachovávanie tradičného vidieckeho charakteru obcí

Špecifický cieľ I/4 Modernizácia informačnej a komunikačnej infraštruktúry v mikroregióne

Opatrenie 1.8. Rozvoj informačných a komunikačných technológií

Indikatívne aktivity opatrenia

- zavádzanie širokopásmového internetu
- podpora prístupňovania širokej ponuky TV programov
- verejný internet,
- rekonštrukcie miestnych verejných rozhlasov
- vydávanie obecných a mikroregionálnych novín

Opatrenie 1.9. Vybudovanie e-governmentu

Indikatívne aktivity opatrenia

- zriadenie interaktívneho web portálu mikroregiónu a obcí
- zavádzanie moderných technológií do komunikácie samospráva - občan

Rozvojová oblasť : Ekonomika a cestovný ruch

Všeobecný cieľ II.

Zlepšenie podmienok pre rozvoj podnikania a cestovného ruchu na území mikroregiónu

Priorita 2

ROZVOJ PODNIKANIA A CESTOVNÉHO RUCHU

Zdôvodnenie: Mikroregión vzhľadom na svoju veľkosť a polohu má predpoklady pre poskytovanie trvalo udržateľných komplexných služieb návštevníkom a obyvateľstvu. V súčasnosti sú v obciach poskytované služby, ktoré nezabezpečujú ani najnevyhnutnejšie potreby a ktoré zodpovedajú potenciálu sídla. Rozvoj služieb je spojený s rozvojom miestnej ekonomiky a kúpnej sily obyvateľstva a zvýšením návštevnosti mikroregiónu. Práve návštevníci územia a teda rozvoj cestovného ruchu sú potenciálom pre naštartovanie miestnej ekonomiky. Vzhľadom na charakteristiku územia je rozvoj cestovného ruchu a turizmu jednou z možností skvalitnenie úrovne života obyvateľov mikroregiónu.

Špecifický cieľ II./1.

Zvýšenie pripravenosti obyvateľov pre samozamestnanie a trh práce

Opatrenie 2.1. Realizácia vzdelávacích programov zameraných na potreby trhu práce

Indikatívne aktivity opatrenia:

- podporné programy v školách aj v kurzoch
- mäkké zručnosti
- odborná príprava a praktické zručnosti
- pracovné a sociálne inkubátory

Špecifický cieľ II/2 Skvalitňovanie podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania

Opatrenie 2.2. Realizácia opatrení miestnych samospráv na podporu podnikania

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytvorenie systému miestnych úľav pre malých a stredných podnikateľov
- prezentácia a propagácia miestnych podnikateľov, produktov a služieb
- využívanie web stránok obcí pre prezentáciu podnikateľov, produktov a služieb
- ponuka priestorov pre podnikanie
- budovanie infraštruktúry pre podnikateľské aktivity

Opatrenie 2.3. Podpora mikro- a malého podnikania

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytváranie poradenských a informačných služieb
- marketingové aktivity
- podpora ÚPSVaR pri samozamestnaní a tvorbe pracovných miest
- obnova tradičnej ľudovej výroby
- preferovanie miestnych výrobkov a služieb

Špecifický cieľ II/3 Zvýšenie využitia miery turistického a rekreačného potenciálu mikroregiónu

Opatrenie 2.4. Tvorba spoločných produktov cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- zmapovanie zaujímavostí mikroregiónu
- prepojenie atraktivít do uceleného produktu
- prepojenie a využitie kultúrnych a spoločenských aktivít pre rozvoj CR
- podpora spolupráce podnikateľov, samosprávy a tretieho sektora

Opatrenie 2.5. Propagácia mikroregiónu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- spoločná prezentácia zaujímavostí mikroregiónu
- využívanie moderných informačných technológií pri propagácii

Špecifický cieľ II/4 Skvalitnenie infraštruktúry a služieb cestovného ruchu.

Opatrenie 2.6. Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- tvorba cyklotrás, turistických trás
- priestorové značenie

Opatrenie 2.7. Rozvoj služieb cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- budovanie a modernizácia stravovacích a ubytovacích zariadení
- vybudovanie informačného centra
- zriaďovanie doplnkových služieb
- tvorba komplexného systému služieb pre návštevníkov

Špecifický cieľ II/5 Zlepšenie využitia potenciálu územia pre rozvoj agroturistiky a moderných foriem poľnohospodárstva

Opatrenie 2.8. Rozvoj agroturistiky

Indikatívne aktivity opatrenia:

- ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby
- agroturistické produkty CR
- alternatívne využívanie zanedbaných poľnohospodárskych areálov
- rozvoj poľovníctva

Opatrenie 2.9. Rozvoj moderných foriem poľnohospodárstva

Indikatívne aktivity opatrenia:

- pestovanie biopotravín a ekofariem
- pestovanie energetických plodín rastlín
- zaistenie odbytu poľnohospodárskej produkcie
- podpora miestnych produktov
- zavádzanie moderných technológií
- rozvoj chovu rýb ...

Rozvojová oblasť : Kvalita života

Všeobecný cieľ III

Zabezpečenie podmienok pre kvalitný život obyvateľov mikroregiónu

Priorita 3

ROZVOJ KVALITY ŽIVOTA OBČANOV V MIKROREGIÓNE

Zdôvodnenie: Rozvoj občianskeho, sociálneho, kultúrneho, športového života v obciach je jednou z neoddeliteľných súčastí zvyšovania kvality života občanov. Zároveň je to najpriechodnejšia forma aktivizácie občanov a cesta vytvárania sociálnej spolupatričnosti obyvateľov mikroregiónu. Je veľmi dôležité, aby sa pri rozhodovaní o veciach verejných aktívne zúčastňovalo čo najviac občanov, aby realizované riešenia boli výsledkom rozhodnutia obyvateľov a nie iba ich volených zástupcov. Aktívny občan je základné východisko úspešného rozvoja územia, bez aktivity a angažovanosti sa občanov nie je možné ani čiastkovo naplniť všetky plány, rozvojové zámery a ciele mikroregiónu ako aj ciele a priority tejto stratégie, ako základného rozvojového dokumentu. Práve rozvíjanie spoločenského, kultúrneho športového života a podporovanie vzájomnej spolupráce nielen v obciach, ale v celom mikroregióne je cestou k aktívnemu občanovi.

Špecifický cieľ III./1. Skvalitnenie a rast vzdelanosti obyvateľov

Opatrenie 3.1. Podpora vzdelanosti

Indikatívne aktivity opatrenia:

- rôzne formy celoživotného vzdelávania
- skvalitňovanie výučby na ZŠ a SŠ
- skvalitnenie výchovy v MŠ
- vybudovanie vzdelávacieho centra

Špecifický cieľ III/2 Zvýšenie záujmu občanov o vzájomnú spoluprácu a veci verejné, skvalitnenie občianskej spoločnosti

Opatrenie 3.2. Budovanie občianskej spoločnosti

Indikatívne aktivity opatrenia:

- podpora budovania a činnosti tretieho sektora
- podpora verejných spoločenských akcií
- rozvoj a činnosť CVČ
- vyhľadávanie, vzdelávanie a podpora činnosti miestnych lídrov
- aktivizácia a zapájanie občanov do vecí verejných
- využívanie rôznorodých efektívnych nástrojov motivácie občanov
- vytváranie vhodných podmienok pre verejnú angažovanosť občanov (priestory pre voľnočasové aktivity, systémy pre odhaľovanie a likvidáciu smetísk a čiernych skládok ...)
- inovatívne formy zapájania občanov do rozhodovaní v obciach (obecná televízia, ...)
- zatraktívnenie existujúcich aktivít a akcií pre občanov

Špecifický cieľ III/3 Skvalitnenie a rozšírenie služieb občanom

Opatrenie 3.3. Rozvoj služieb obyvateľstvu.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- rozvoj zdravotných a sociálnych služby
- zriaďovanie dostupné doplnkové služby
- vytváranie podmienok pre novú bytovú výstavbu

Špecifický cieľ III/4 Zachovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva

Opatrenie 3.4. Rozvoj kultúry a tradícií.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- podpora spolkového života v obciach
- podpora miestnych zvykov, ľudových tradícií, kultúry a remesiel
- zriadenie Domu tradícií mikroregiónu
- podpora miestnych knižníc
- vydávanie publikácií o obciach a mikroregióne

Špecifický cieľ III/5 Zabezpečenie trvalo udržateľnej kvality života sociálne odkázaných rodín a občanov

Opatrenie 3.5. Podpora sociálne odkázaných rodín a občanov

Indikatívne aktivity opatrenia:

- rekonštrukcia bývania
- podporné programy samospráv pre občanov v núdzi
- poradenské služby
- podpora tvorby pracovných miest pre sociálne vylúčené skupiny (sociálna ekonomika)
- podpora vzdelávania

Rozvojová oblasť : Vzájomná spolupráca

Všeobecný cieľ III

Zvýšenie kvality a miery miestnej a cezhraničnej spolupráce

Priorita 3

ROZVOJ MIESTNEJ A CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁČE

Zdôvodnenie: Rozvoj vzájomnej spolupráce na miestnej a vzhľadom na polohu územia aj cezhraničnej spolupráce je jedným z dôležitých prvkov budovania novej pridanej hodnoty v rozvoji regiónu. Práve využívanie spolupráce, realizácia aktivít, programov a projektov so zapojením viacerých partnerov a spoločníkov je forma, ako dosiahnuť nový stupeň kvality. Je to zároveň jedna z efektívnych ciest, ako naplniť aj také potreby územia a občanov, ktoré samostatné subjekty nie sú schopné uskutočniť.

Špecifický cieľ IV/1 Skvalitnenie vzájomnej spolupráce na miestnej úrovni

Opatrenie 4.1. Rozvoj vzájomnej spolupráce obcí mikroregiónu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- tvorba spoločných projektov miestnych samospráv
- združovanie zdrojov (finančných, materiálnych, ľudských, informačných..)
- spoločný prístup k plneniu cieľov a opatrení PHSR mikroregiónu

Opatrenie 4.2. Rozvoj medzisektorovej spolupráce v mikroregióne

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytváranie medzisektorových pracovných skupín pre riešenie rozvoja mikroregiónu
- budovanie medzisektorových partnerstiev pri realizácii projektov
- vzájomná podpora sektorov (finančná, materiálna, ľudská, informačná...)
- spoločné financovanie rozvojových projektov

Opatrenie 4.3. Prístup LEADER

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytvorenie partnerstva pre LEADER
- vytvorenie spoločnej integrovanej stratégie rozvoja územia a stratégie pre LEADER
- zabezpečenie činnosti koordinátora spolupráce na úrovni partnerstva pre LEADER
- zriadenie mikrograntového programu mikroregiónu
- regionálna a medzinárodná spolupráca s MAS

Špecifický cieľ IV/2

Skvalitnenie vzájomnej cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 4.4. Rozvoj cezhraničnej spolupráce v oblasti rozvoja cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- tvorba spoločných produktov CR
- spoločná propagácia a informovanosť
- budovanie nových cezhraničných trás a komunikácií

Opatrenie 4.5. Rozvoj hospodárskej cezhraničnej spolupráce

Indikatívne aktivity opatrenia:

- cezhraničná spolupráca podnikateľov
- budovanie obchodných vzťahov, predaj miestnych výrobkov
- podpora cezhraničnej zamestnanosti

Opatrenie 4.6. Rozvoj spoločenskej a kultúrnej cezhraničnej spolupráce

Indikatívne aktivity opatrenia:

- budovanie kultúrnych a spoločenských kontaktov
- realizácia spoločných kultúrnych, spoločenských a ďalších aktivít a akcií

II. IMPLEMENTÁCIA PROGRAMU

2. ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU

2.1. Sociálno-ekonomické partnerstvo

Budovanie miestneho partnerstva na princípe vzájomnej otvorenej spolupráce rôznych zástupcov sektorov pôsobiacich mikroregióne, je základným východiskom úspešného naplnenia cieľov PHSR. Bez spoločnej spolupráce ostane tento dokument iba podporným nástrojom a stratí svoj prioritný rozvojový rozmer. V území môže byť vybudované jedno silné partnerstvo socio-ekonomických partnerov, alebo i viacej konkrétnych účelových partnerstiev.

Dôležité pre úspešnú spoluprácu je, aby tieto partnerstvá neostali iba na báze občasných stretnutí, výmeny informácií, ale aby svoju spoluprácu formalizovali vo forme dohovoru alebo zmluvy o spolupráci.

Takáto forma spolupráce obvykle časom prerastie do potreby vybudovania inštitucionalizovanej formy partnerstva. Čo znamená, že partnerské organizácie založia spoločný právny subjekt (napríklad neziskovú organizáciu, alebo aj podnikateľský subjekt).

V procese implementácie stratégie mikroregiónu je potrebné vybudovať postupne verejno-sukromné partnerstvo s vyváženým zapojením všetkých sektorov a taktiež aj všetkých obcí územia

2.2. Inštitucionálne zabezpečenie implementácie stratégie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu je dokument, ktorý vo svojej podstate definuje rozvojové ciele a postupnosť krokov k stanoveným cieľom. V takomto procese je dôležité, aby bol zabezpečený koordinovaný postup jednotlivých krokov a realizácií (napr. príprava projektových zámerov, projekty v partnerstvách pre spoločný cieľ a pod.).

Hlavnou úlohou v procese realizácie a implementácie stratégie je práve koordinácia a súvzťažnosť postupov ktorá má zabezpečiť:

- kumuláciu vnútorných zdrojov – spájanie síl a zdrojov
- zabránenie duplicite
- rozdelenie úloh v území
- poznanie sa a vzájomná komunikáciu
- vzájomnú informovanosť

Ďalšou úlohou v procese implementácie je zabezpečovať monitorovanie a spätnú väzbu napĺňania priorit a cieľov, čo následne zabezpečuje:

- spätnú väzbu realizovaných projektov
- hodnotenie účinkov a dopadov
- odporúčania pre zmeny stratégie
- krátkodobý aj dlhodobý vplyv realizovaných opatrení
- a ďalšie.

Z týchto zásadných dôvodov je nevyhnutné zriadiť formalizovanú jednotku, ktorej primárnym zmyslom bude práve dohľad nad procesom implementácie PHSR.

Obvykle sa na úrovni mikroregiónu jedná o konkrétnu skupinu občanov vytvorenú z členov partnerstva na výkon tejto funkcie. Okrem poverenia je potrebné, aby vedenie mikroregiónu vo väzbe na zastupiteľstvá miestnych samospráv zadefinovalo a schválilo aj kompetencie tejto „pracovnej skupiny“.

V praktickej rovine môže mikroregión využiť dve cesty vytvorenia pracovnej skupiny:

1. vedenie mikroregiónu požiada jednotlivé obce o nominovanie zástupcov do pracovnej skupiny
2. vedenie mikroregiónu priamo navrhne zloženie pracovnej skupiny so zvážením všetkých podmienok.

Odporúčaním je, aby v tejto pracovnej skupine boli zastúpené pokiaľ možno všetky rozhodujúce oblasti zadané v stratégii. V prípade Mikroregiónu pri Slanej by v pracovnej skupine mali mať zastúpenie tieto oblasti:

- lesníctvo, poľnohospodárstvo
- cestovný ruch
- samospráva
- dobrovoľníctvo

Zároveň by sa tieto oblasti mali prelínať so zastúpením nasledovných skupín obyvateľstva:

- podnikatelia
- dôchodcovia
- Rómovia
- mládež

Pracovná skupina by mala mať pritom menej členov ako je počet obcí v území, ale nie priveľa, tak aby bola schopná efektívne pracovať. Optimálne by v prípade mikroregiónu mohla mať pracovná skupina 15 členov

Konkrétnou náplňou činnosti pracovnej skupiny sú nasledovné úlohy:

- § zabezpečiť súlad rozvojových zámerov územia s prioritami a opatreniami stratégie
- § zostaviť spôsob hodnotenia podľa ukazovateľov programu (zodpovednosť a metodika)
- § stanoviť spôsob monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov (zodpovednosť a harmonogram)
- § spracovanie hodnotiacej správy za každý kalendárny rok
- § pripravovať návrhy na aktualizáciu stratégie, prvýkrát najskôr v roku 2010
- § raz za dva roky každoročne zabezpečiť zostavenie prehľadu finančných zdrojov na financovanie a kofinancovanie spoločných rozvojových projektov.
- § podľa potreby spracovanie čiastkových akčných plánov realizácie stratégie.

Obecné a mestské zastupiteľstvá pri schvaľovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2008-2015 by malo zároveň schváliť aj zriadenie jednotky pre implementáciu a dohľad nad stratégiou.

2.3. Organizačné zabezpečenie implementácie stratégie

Pracovná skupina vytvorená pre dohľad nad implementáciou stratégie k výkonu svojej činnosti nevyhnutne potrebuje zabezpečené organizačné zázemie. Je potrebné vybudovať stabilný systém organizácie, ktorý bude funkčný po celú dobu platnosti spracovanej stratégie.

Organizačné zabezpečenie by malo plniť nasledovné úlohy:

- § zabezpečiť činnosť pracovnej skupiny
- § zabezpečovať monitorovanie stratégie
- § zabezpečiť informovanosť partnerov o plnení stratégie
- § zabezpečiť prístup k informáciám pre prípravu rozvojových projektov
- § zabezpečiť informovanosť zastupiteľstva o činnosti skupiny
- § a pod.

Návrh organizačnej štruktúry:

Rozhodujúci orgán:

- Správna rada mikroregiónu; zastupiteľstvá miestnych samospráv

Výkonný monitorovací orgán:

- Výbor (pracovná skupina) pre dohľad nad stratégiou (cca. 15 členov),

Technické zabezpečenie:

- Euroinfohouse Tornaľa v spolupráci s obcami a ich pracovníkmi

Monitorovanie v teréne:

- Obecné úrady a mestský úrad
  - o terénni sociálni pracovníci
  - o členovia komisií zastupiteľstva
  - o matriky
  - o prípadne vyškolená skupina aktivistov

3. ZÁKLADNÝ IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU

3.1. Indikatívny finančný rámec programu

Indikatívny finančný rámec v tis EUR

2008-2015	EU ŠF + nár. spoluf.	EÚ iné	Št. rozpočet	Reg. a miestne zdroje	Iné	Vlastné	Spolu
Priorita 1							
Opatrenie 1.1	615					35	650
Opatrenie 1.2.	7 150		3 000			550	10 700
Opatrenie 1.3.	1 715		1 000			145	2 860
Opatrenie 1.4.	332					18	350
Opatrenie 1.5.			60		70	10	140
Opatrenie 1.6.	3 720		500			230	4 450
Opatrenie 1.7.	500		450			300	1 250
Opatrenie 1.8.	80			10	50	10	150
Opatrenie 1.9.	50			10		10	70
Priorita 2							
Opatrenie 2.1	1 040					160	1 200
Opatrenie 2.2.	10 050					620	10 670
Opatrenie 2.3.	35			8		17	60
Opatrenie 2.4.				10	20	20	50
Opatrenie 2.5.				20	30	30	80
Opatrenie 2.6.	630					40	670
Opatrenie 2.7.	2 070				1 500	700	4 270
Opatrenie 2.8.	1 400				700	400	2 500
Opatrenie 2.9.	700					300	1 000
Priorita 3							
Opatrenie 3.1	135					15	150
Opatrenie 3.2.		30		10	20	190	250
Opatrenie 3.3.	1 800					200	2 000
Opatrenie 3.4.			180	20	20	80	300
Opatrenie 3.5.	1 000					100	1 100
Priorita 4							
Opatrenie 4.1		30				40	70
Opatrenie 4.2.					20	80	100
Opatrenie 4.3.	170			20		110	300
Opatrenie 4.4.	800					200	1 000
Opatrenie 4.5.	200					200	400
Opatrenie 4.6.	130			10	10	100	250
SPOLU	34 322	60	5 190	118	2 440	4 910	47 040

3.2. Realizačný rámec opatrení

Všeobecný cieľ I	Zlepšenie kvality a modernizácia infraštruktúry v mikroregióne				
PRIORITA 1	ROZVOJ OBČIANSKEJ, TECHNICKEJ A ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY				
Špecifický cieľ I/1	Skvalitnenie a zlepšenie stavu technickej infraštruktúry obcí ako nevyhnutnej podmienky pre ich ďalší rozvoj				
Opatrenie	Plánované (indikatívne) aktivity	Externé zdroje	Financovanie (tis.EUR)		
			celkovo	vlastné zdroje	iné zdroje
OPATRENIE 1.1. Budovanie a modernizácia technickej infraštruktúry	- dopravná infraštruktúra, miestne komunikácie - budovanie a modernizácia inžinierskych sietí - lávky mosty, chodníky... - verejné osvetlenie	ROP, PRV, MVRR SR	650	35	615
Špecifický cieľ I/2	Zlepšenie stavu vidieckej krajiny a životného prostredia v mikroregión				
OPATRENIE 1.2. Budovanie a modernizácia infraštruktúry vodného a odpadového hospodárstva	- kanalizácie - ČOV - vodovody	OP ŽP, PRV, MŽP SR	10 700	550	10 150
OPATRENIE 1.3. Odstraňovanie ekologických záťaží a nakladanie z odpadmi.	- sanácia skládok - separovaný zber - kompostovanie - minimalizovanie tvorby odpadov	OP ŽP, PRV, MŽP SR	2 860	145	2 715
OPATRENIE 1.4. Rozvoj a modernizácia energetického hospodárenia	- znižovanie energetickej náročnosti budov - využívanie alternatívnych zdrojov energie - rozvoj systémov centrálného zásobovania teplom	ROP, PRV, MVRR SR, MŽP SR	350	18	332
OPATRENIE 1.5. Obnova vidieckej krajiny	- revitalizácia spustených lokalít - revitalizácia vodných tokov - revitalizácia rybníkov a ich okolia - výsadba melioračných a spevňujúcich drevín popri cestách a vodných tokoch (líniové výsadby)	OP ŽP, PRV, MŽP SR, Nórske granty	140	10	130

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2008-2015

Špecifický cieľ I/3	Skvalitnenie miestnej infraštruktúry a vzhľadu obcí				
OPATRENIE 1.6.	<ul style="list-style-type: none"> - sociálna a zdravotná infraštruktúra - budovanie sociálnych bytov - budovanie bezbarierových prístupov do budov verejných a občianskej obslužnosti - občianska infraštruktúra (rekonštrukcia, škôl, kultúrnych domov ...) - infraštruktúra kultúry, športu a voľnočasových aktivít 	ROP, PRV, MVRR SR, MP SR	4 450	230	4 220
Budovanie a modernizácia lokálnej infraštruktúry					
OPATRENIE 1.7.	<ul style="list-style-type: none"> - regenerácia sídiel - rekonštrukcia historických objektov - rekonštrukcie verejných priestranstiev - obnova, rekonštrukcia a modernizácia budov v majetku obcí - regulovanie vzhľadu a architektúry zástavby obcí - budovanie drobných stavieb (zastávky, lavičky ...) - zachovávanie tradičného vidieckeho charakteru obcí 	ROP, PRV, MVRR SR, MP SR, MK SR, BBSK	1 250	300	950
Obnova a rekonštrukcia vzhľadu obcí					
Špecifický cieľ I/4	Modernizácia informačnej a komunikačnej infraštruktúry v mikroregióne				
OPATRENIE 1.8.	<ul style="list-style-type: none"> - zavádzanie širokopásmového internetu - podpora sprístupňovania širokej ponuky TV programov - verejný internet, - rekonštrukcie miestnych verejných rozhlasov - vydávanie obecných a mikoregionálnych novín 	OP IS	150	10	140
Rozvoj informačných a komunikačných technológií					
OPATRENIE 1.9.	<ul style="list-style-type: none"> - zriadenie interaktívneho web portálu mikroregiónu a obcí - zavádzanie moderných technológií do komunikácie samospráva - občan 	OP IS, BBSK	70	10	60
Vybudovanie e-governmentu					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2008-2015

Všeobecný cieľ II	Zlepšenie podmienok pre rozvoj podnikania a cestovného ruchu na území mikroregiónu				
PRIORITA 2	ROZVOJ PODNIKANIA A CESTOVNÉHO RUCHU				
Špecifický cieľ II/1	Zvýšenie pripravenosti obyvateľov pre samozamestnanie a trh práce				
<i>Opatrenie</i>	<i>Plánované (indikatívne) aktivity</i>	<i>Externé zdroje</i>	<i>Financovanie</i>		
			<i>celkovo</i>	<i>vlastné zdroje</i>	<i>iné zdroje</i>
OPATRENIE 2.1.	- podporné programy v školách aj v kurzoch - mäkké zručnosti - odborná príprava a praktické zručnosti - pracovné a sociálne inkubátory	OPZaSI, OPVz	1 200	160	1 040
Realizácia vzdelávacích programov zameraných na potreby trhu práce					
Špecifický cieľ II/2	Špecifický cieľ II/2 Skvalitňovanie podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania				
OPATRENIE 2.2.	- vytvorenie systému miestnych úľav pre malých a stredných podnikateľov - prezentácia a propagácia miestnych podnikateľov, produktov a služieb - využívanie web stránok obcí pre prezentáciu podnikateľov, produktov a služieb - ponuka priestorov pre podnikanie - budovanie infraštruktúry pre podnikateľské aktivity	ROP	10 670	620	10 050
Realizácia opatrení miestnych samospráv na podporu podnikania					
OPATRENIE 2.3.	- vytváranie poradenských a informačných služieb - marketingové aktivity - podpora ÚPSVaR pri samozamestnaní a tvorbe pracovných miest - obnova tradičnej ľudovej výroby - preferovanie miestnych výrobkov a služieb	OP ZaSI, BBSK, malé granty	60	17	43
Podpora mikro- a malého podnikania					
Špecifický cieľ II/3	Zvýšenie využitia miery turistického a rekreačného potenciálu mikroregiónu				

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2008-2015

OPATRENIE 2.4.					
Tvorba spoločných produktov cestovného ruchu	- zmapovanie zaujímavostí mikroregiónu - prepojenie atraktivít do uceleného produktu - prepojenie a využitie kultúrnych a spoločenských aktivít pre rozvoj CR - podpora spolupráce podnikateľov, samosprávy a tretieho sektora	BBSK, malé granty	50	20	30
OPATRENIE 2.5.					
Propagácia mikroregiónu	- spoločná prezentácia zaujímavostí mikroregiónu - využívanie moderných informačných technológií pri propagácii	BBSK, malé granty	80	30	50
Špecifický cieľ II/4	Skvalitnenie infraštruktúry a služieb cestovného ruchu.				
OPATRENIE 2.6.					
Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu	- tvorba cyklotrás, turistických trás - priestorové značenie	ROP, PRV	670	40	630
OPATRENIE 2.7.					
Rozvoj služieb cestovného ruchu	- budovanie a modernizácia stravovacích a ubytovacích zariadení - vybudovanie informačného centra - zriaďovanie doplnkových služieb - tvorba komplexného systému služieb pre návštevníkov	ROP, OP KaHR	4 270	700	3 570
Špecifický cieľ II/5	Zlepšenie využitia potenciálu územia pre rozvoj agroturistiky a moderných foriem poľnohospodárstva				
OPATRENIE 2.8.					
Rozvoj agroturistiky	- ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby - agroturistické produkty CR - alternatívne využívanie zanedbaných poľnohospodárskych areálov - rozvoj poľovníctva	PRV, OP KaHR	2 500	400	2 100
OPATRENIE 2.9.					
Rozvoj moderných foriem poľnohospodárstva	- pestovanie biopotravín a ekofariem - pestovanie energetických plodín rastlín - zaistenie odbytu poľnohospodárskej produkcie - podpora miestnych produktov - zavádzanie moderných technológií - rozvoj chovu rýb ...	PRV, OP KaHR	1 000	300	700

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2008-2015

Všeobecný cieľ III		Zabezpečenie podmienok pre kvalitný život obyvateľov mikroregiónu			
PRIORITA 3		ROZVOJ KVALITY ŽIVOTA OBČANOV V MIKROREGIÓNE			
Špecifický cieľ III/1		Skvalitnenie a rast vzdelanosti obyvateľov			
Opatrenie	Plánované (indikatívne) aktivity	Externé zdroje	Financovanie		
			celkovo	vlastné zdroje	iné zdroje
OPATRENIE 3.1.	- rôzne formy celoživotného vzdelávania - skvalitňovanie výučby na ZŠ a SŠ - skvalitnenie výchovy v MŠ - vybudovanie vzdelávacieho centra	OP ZaSI, OP Vz	150	15	135
Skvalitnenie a rast vzdelanosti obyvateľov					
Špecifický cieľ III/2		Zvýšenie záujmu občanov o vzájomnú spoluprácu a veci verejné, skvalitnenie občianskej spoločnosti			
OPATRENIE 3.2.	- podpora budovania a činnosti tretieho sektora - podpora verejných spoločenských akcií - rozvoj a činnosť CVČ - vyhľadávanie, vzdelávanie a podpora činnosti miestnych lídrov - aktivizácia a zapájanie občanov do vecí verejných - využívanie rôznorodých efektívnych nástrojov motivácie občanov - vytváranie vhodných podmienok obcami pre verejnú angažovanosť občanov (priestory pre voľno časové aktivity, systémy pre odhaľovanie a likvidáciu smetísk a čiernych skládok ...) - inovatívne formy zapájania občanov do rozhodovaní v obciach (obecná televízia, ...) - zatriaktivnenie existujúcich aktivít a akcií pre občanov	BBSK, malé granty, EK granty	250	190	60
Budovanie občianskej spoločnosti					
Špecifický cieľ III/3		Skvalitnenie a rozšírenie služieb občanom			
OPATRENIE 3.3.	- rozvoj zdravotných a sociálnych služby - zriaďovanie dostupné doplnkové služby - vytváranie podmienok pre novú bytovú výstavbu	OP Z, OP ZaSI	2 000	200	1 800
Rozvoj služieb obyvateľstvu					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2008-2015

Špecifický cieľ III/4	Zachovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva				
OPATRENIE 3.4.	<ul style="list-style-type: none"> - podpora spolkového života v obciach - podpora miestnych zvykov, ľudových tradícií, kultúry a remesiel - zriadenie Domu tradícií mikroregiónu - podpora miestnych knižníc - vydávanie publikácií o obciach a mikroregióne 	MK, BBSK, malé granty	300	80	220
Rozvoj kultúry a tradícií.					
Špecifický cieľ III/4	Zabezpečenie trvalo udržateľnej kvality života sociálne odkázaných rodín a občanov				
OPATRENIE 3.5.	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia bývania - podporné programy samospráv pre občanov v núdzi - poradenské služby - podpora tvorby pracovných miest pre sociálne vylúčené skupiny (sociálna ekonomika) - podpora vzdelávania 	OP ZaSI	1 100	100	1 000
Podpora sociálne odkázaných rodín a občanov					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2008-2015

Všeobecný cieľ IV	Zvýšenie kvality a miery miestnej a cezhraničnej spolupráce				
PRIORITA 4	ROZVOJ MIESTNEJ A CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE				
Špecifický cieľ IV/1	Skvalitnenie vzájomnej spolupráce na miestnej úrovni				
Opatrenie	Plánované (indikatívne) aktivity	Externé zdroje	Financovanie		
			celkovo	vlastné zdroje	iné zdroje
OPATRENIE 4.1. Rozvoj vzájomnej spolupráce obcí mikroregiónu	- tvorba spoločných projektov miestnych samospráv - združovanie zdrojov (finančných, materiálnych, ľudských, informačných..) - spoločný prístup k plneniu cieľov a opatrení PHSR mikroregiónu	EK granty	70	40	30
OPATRENIE 4.2. Rozvoj medzisektorovej spolupráce v mikroregióne	- vytváranie medzisektorových pracovných skupín pre riešenie rozvoja mikroregiónu - budovanie medzisektorových partnerstiev pri realizácii projektov - vzájomná podpora sektorov (finančná, materiálna, ľudská, informačná...) - spoločné financovanie rozvojových projektov	malé granty	100	80	20
OPATRENIE 4.3. Prístup LEADER	- vytvorenie partnerstva pre LEADER - vytvorenie spoločnej integrovanej stratégie rozvoja územia a stratégie pre LEADER - zabezpečenie činnosti koordinátora spolupráce na úrovni partnerstva pre LEADER - zriadenie mikrograntového programu mikroregiónu - regionálna a medzinárodná spolupráca s MAS	BBSK, PRV	300	110	190
Špecifický cieľ IV/2	Skvalitnenie vzájomnej cezhraničnej spolupráce				
OPATRENIE 4.4. Rozvoj cezhraničnej spolupráce v oblasti rozvoja cestovného ruchu	- tvorba spoločných produktov CR - spoločná propagácia a informovanosť - budovanie nových cezhraničných trás a komunikácií	OP SK-HU, OP, PRV, BBSK	1 000	200	800
OPATRENIE 4.5. Rozvoj hospodárskej cezhraničnej spolupráce	- cezhraničná spolupráca podnikateľov - budovanie obchodných vzťahov, predaj miestnych výrobkov - podpora cezhraničnej zamestnanosti	OP ZaSI, OP SK-HU	400	200	200
OPATRENIE 4.6. Rozvoj spoločenskej a kultúrnej cezhraničnej spolupráce	- budovanie kultúrnych a spoločenských kontaktov - realizácia spoločných kultúrnych, spoločenských a ďalších aktivít a akcií	OP SK-HU, BBSK, malé granty	250	100	150

4. MONITORING

Monitoring stratégie v súlade s navrhovanou organizačnou štruktúrou ja zabezpečovaný na dvoch základných úrovniach.

Prvou je získavanie a prvotné spracovanie informácií z terénu. Na jednej strane je potrebné sledovať realizované a pripravované aktivity, na druhej strane ukazovatele pôsobenia a dopadov implementácie PHSR na život obyvateľov. Tieto úlohy môžu zabezpečovať iba pracovníci aktívni priamo v teréne. Je potrebné zabezpečiť systém (skupinu pracovníkov, aktivistov) spolupracujúcich na tejto úlohe.

K zabezpečeniu monitoringu je potrebné spracovať systém kritérií a ukazovateľov a metodiku monitoringu, tak, aby bolo možné reálne vyhodnocovať prebiehajúce procesy.

Druhou úrovňou je odborné vyhodnocovanie informácií a sledovanie plnenia cieľov, priorít a Úlohou vytvorenej pracovnej skupiny je zároveň aj spracovanie kritérií a ukazovateľov hodnotenia realizácie stratégie a metodiky jej monitoringu.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PHSR,
- každoročné spracovanie plánu aktivít na nasledujúce obdobie
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- vyhodnotenie dopadov aktivít na občanov dotazníkovou formou a porovnanie s počiatočnými preferenciami občanov pri zostavovaní PHSR.

Uvedené činnosti uskutočnené v procese monitorovania umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období. Spôsob práce pracovnej skupiny uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny. Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

Monitorovacie ukazovatele procesu implementácie programu rozvoja mikroregiónu:

- vytvorenie pracovnej skupiny pre proces implementácie
- počet stretnutí pracovnej skupiny
- počet správ o implementácii PHSR
- počet akčných plánov
- spracovanie monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé opatrenia
- počet informačných aktivít a realizácii programu
- úroveň a početnosť zberu informácií v teréne

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja mikroregiónu – vzorový návrh:

- počet pripravených investičných aktivít v mikroregióne
- počet zrealizovaných investičných aktivít v mikroregióne

- objem zrealizovaných investičných aktivít
- objem získaných prostriedkov z externých zdrojov
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v mikroregióne
- počet a rozsah poskytovaných služieb v mikroregióne
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v mikroregióne
- miera zvýšenia návštevnosti mikroregiónu
- miera zviditeľnenia sa mikroregiónu smerom von
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít
- miera skvalitnenia života občanov v mikroregióne

5. ČASOVÝ HARMONOGRAM

Časový harmonogram procesu implementácie PHSR Mikroregiónu pri Slanej

rok	kvartál	príprava PHSR	schválenie PHSR	príprava Akčných plánov	schválenie Akčných plánov	spracovanie hodnotiacich kritérií	spracovanie metodiky monitoringu	zber údajov	spracovanie hodnotiacej správy a návrhov na doplnenie stratégie	schválenie hodnotiacej správy a zmien v PHSR	informovanie
2008	4										
2009	1										
	2										
	3										
	4										
2010	1										
	2										
	3										
	4										
2011	1										
	2										
	3										
	4										
2012	1										
	2										
	3										
	4										
2013	1										
	2										
	3										
	4										
2014	1										
	2										
	3										
	4										
2015	1										
	2										
	3										
	4										

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2008-2015

2016	1										
	2										
	3										
	4										

Záver

Každý programový dokument a Program rozvoja mikroregiónu obzvlášť, dostáva svoj zmysel nie jeho vytvorením, ale v procese jeho realizácie. Prax a samotné napĺňanie cieľov, priorít a opatrení PHSR je skúškou kvality procesu programovania a jeho zmysluplnosti. V procese spracovania rozvojového programu obcí a mikroregiónu sa aktivizujú mnohé, často dovtedy neodsúhlasené miestne zdroje, najmä z oblasti ľudských kapacít. Miestne samosprávy ako garant a zadávateľ spracovanie programu rozvoja mikroregiónu, majú byť zároveň garantom aj toho, aby tento potenciál, ktorý sa v procese tvorby PHSR vytvoril, naplnil svoju hodnotu v procese reálneho napĺňania programu.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je spracovaný na báze viacerých dokumentov a v súlade s príslušnými zákonnými predpismi. Časť programu je zameraná na komplexnú analýzu v oblastiach ako demografia, nezamestnanosť, hospodársku oblasť, sociálnu a technickú infraštruktúru a iné oblasti, ktoré popisujú a analyzujú súčasný stav v území, ktorý je detailnejšie rozpracovaný v SWOT analýze popisujúcej silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia. Program rozvoja mikroregiónu je dôležitým strategickým, systémovým a koncepčným dokumentom pre zabezpečovanie zásadných aktivít rozvoja v zmysle definovaných cieľov, priorít, opatrení a financovania. Vzhľadom na súčasné postavenie regionálneho rozvoja v rámci Slovenskej republiky, ktorý nevytvára priame nástroje podpory v regiónoch (VÚC), je dokument PHSR účelovo a explicitne zameraný na ciele a priority rozvoja kraja. Sleduje sa tým najmä možnosť využívania nástrojov pomoci EÚ, to znamená využitie štrukturálnych fondov a kohézneho fondu. Program je potrebné hodnotiť ako dokument otvorený, ktorý môžu orgány mikroregiónu priebežne doplňovať a o nové aktivity, respektíve vypúšťať tie opatrenia, ktorých realizácia nie je v možnostiach mikroregiónu. Je zrejmé, že najmä v dnešnej dobe je veľmi zložitá dokázať exaktne naformulovať prognózu rozvoja územia na dobu viac ako 5 rokov. Z tohto dôvodu je nesmierne dôležité akceptovať „živosť“ tohto dokumentu. Len priebežným vyhodnocovaním situácie v mikroregióne, regióne a spoločnosti a následným aktualizovaním dokumentu je možné zabezpečiť jeho aktuálnosť a zmysluplnosť.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu pri Slanej na roky 2008-2015 ČASŤ II

©Zhotoviteľ: Združenie pre rozvoj vidieka, Banská Bystrica

PhDr. Igor Pašmík

Rok spracovania 2008